

(وَمِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:) وَأَسْتَعِينُهُ عَلَى مَدَاحِرِ الشَّيْطَانِ وَمَزَاجِرِهِ، وَ
الْإِعْتِصَامِ مِنْ حَبَائِلِهِ وَمَخَاتِلِهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَنَجِيبُهُ وَ
صَفْوَتُهُ، لَا يُؤَازِي فَضْلُهُ، وَلَا يُجْبِرُ فَقْدُهُ، أَضَاءَتْ بِهِ الْبِلَادُ بَعْدَ الضَّلَالَةِ الْمُظْلِمَةَ،
وَ الْجَهَالَةَ الْغَالِيَةَ، وَ الْجَفْوَةَ الْجَافِيَةَ، وَ النَّاسُ يَسْتَحِلُّونَ الْحَرِيمَ، وَ يَسْتَذِلُّونَ
الْحَكِيمَ، يَحْيُونَ عَلَى فِتْرَةٍ، وَ يَمُوتُونَ عَلَى كَفْرَةٍ.

ثُمَّ إِنَّكُمْ مَعَشَرَ الْعَرَبِ أَغْرَاضُ بَلَايَا قَدْ اقْتَرَبَتْ، فَاتَّقُوا سَكَرَاتِ النِّعْمَةِ، وَ احذَرُوا
بَوَائِقِ النِّقْمَةِ، وَ تَثَبُّتُوا فِي قَتَامِ الْعِشْوَةِ وَاعْوِجَاجِ الْفِتْنَةِ، عِنْدَ طُلُوعِ جَنِينِهَا، وَ
ظُهُورِ كَمِينِهَا، وَ انْتِصَابِ قُطْبِهَا، وَ مَدَارِ رِحَاهَا تَبَدُّو فِي مَدَارِجِ خَفِيَّتِهَا، وَ تَوَوَّلُوا
إِلَى فِظَاعَةِ جَلِيَّتِهَا، شَبَابُهَا كَشَابِ الْغُلَامِ، وَ آثَارُهَا كَأَثَارِ السَّلَامِ. تَتَوَارَثُ الظُّلْمَةُ
بِالْعُهُودِ، أَوْلَاهُمْ قَائِدٌ لِأَخْرِهِمْ، وَ آخِرُهُمْ مُقْتَدٍ بِأَوْلَاهُمْ، يَتَنَافَسُونَ فِي دُنْيَا دُنْيَا، وَ
يَتَكَالَبُونَ عَلَى جِيْفَةِ مَرْيَحَةٍ وَ عَن قَلِيلٍ يَتَبَرَّأُ التَّابِعُ مِنَ الْمُتَبَوِّعِ، وَ الْقَائِدُ مِنَ
الْمَقُودِ، فَيَتَرَايِلُونَ بِالْبُغْضَاءِ، وَ يَتَلَاعَنُونَ عِنْدَ اللَّقَاءِ ثُمَّ يَأْتِي بَعْدَ ذَلِكَ طَالِعُ الْفِتْنَةِ
الرَّجُوفِ، وَ الْقَاصِمَةُ الزَّحُوفِ. فَتَزِيغُ قُلُوبٌ بَعْدَ اسْتِقَامَةٍ، وَ تَضِلُّ رِجَالٌ بَعْدَ
سَلَامَةٍ، وَ تَخْتَلِفُ الْأَهْوَاءُ عِنْدَ هُجُومِهَا، وَ تَلْتَبِسُ الْأَرَاءُ عِنْدَ نُجُومِهَا، مَنْ أَشْرَفَ
لَهَا قَصَمَتْهُ، وَ مَنْ سَعَى فِيهَا حَطَمَتْهُ، يَتَكَادِمُونَ فِيهَا تَكَادِمُ الْحُمْرِ فِي الْعَانَةِ، قَدْ
اضْطَرَبَ مَعْقُودُ الْحَبْلِ، وَ عَمِيَ وَجْهُ الْأَمْرِ، تَغِيضُ فِيهَا الْحِكْمَةَ، وَ تَنْطِقُ فِيهَا
الظُّلْمَةَ، وَ تَدُقُّ أَهْلَ الْبَدْوِ بِمِسْحَلِهَا، وَ تَرْضُشُهُمْ بِكَلْكَلِهَا، يَضِيغُ فِي غُبَارِهَا
الْوَحْدَانُ، وَ يَهْلِكُ فِي طَرِيقِهَا الرُّكْبَانُ، تَرْدُ بِمِرِّ الْقَضَاءِ، وَ تَحْلُبُ عَيْطَ الدَّمَاءِ، وَ

تَلِّمُ مَنَارَ الدِّينِ، وَ تَنْقُضُ عَقْدَ اليَقِينِ، يَهْرُبُ مِنْهَا الأَكْيَاسُ، وَ يُدْبِرُهَا الأَرْجَاسُ،
مِرْعَادُ مِيزَانٍ، كَاشِفَةٌ عَن سَاقٍ، تُقَطِّعُ فِيهَا الأَرْحَامُ، وَ يُفَارِقُ عَلَيْهَا الإِسْلَامُ،
بَرِيئًا سَقِيمًا، وَ ظَاعِنًا مُقِيمًا.

مِنْهَا: بَيْنَ قَتِيلِ مَطْلُولٍ، وَ خَائِفِ مُسْتَجِيرٍ، يُخْتَلُونَ بِعَقْدِ الأَيْمَانِ وَ بَغُرُورِ الإِيْمَانِ،
فَلَا تَكُونُوا أَنْصَابَ الفِتْنِ وَ أَعْلَامَ البِدْعِ، وَ الزُّمُومَا مَا عَقِدَ عَلَيْهِ حَبْلُ الجَمَاعَةِ، وَ
بُنِيَتْ عَلَيْهِ أَرْكَانُ الطَّاعَةِ، وَ أَقْدَمُوا عَلَى اللّهِ مَظْلُومِينَ، وَ لَا تَقْدَمُوا عَلَيْهِ ظَالِمِينَ،
وَ اتَّقُوا مَدَارِجَ الشَّيْطَانِ، وَ مَهَابِطَ العُدْوَانِ، وَ لَا تُدْخِلُوا بُطُونَكُمْ لُعْقَ الحَرَامِ،
فَإِنَّكُمْ بَعِينٌ مِّنْ حَرَمٍ عَلَيْكُمْ المَعْصِيَةِ، وَ سَهْلٌ لَّكُمْ سَبِيلَ الطَّاعَةِ.

فتنه‌های آینده

ارزش شهادتین

خدای را می ستایم، و در راندن شیطان، و دور ساختن و نجات پیدا کردن از دامها و فریبهای آن، از خدا یاری می طلبیم، و گواهی می دهیم که جز خدای یگانه معبودی نیست، و شهادت می دهیم، که حضرت محمد (ص) بنده و فرستاده برگزیده و انتخاب شده او است، که در فضل و برتری، همتایی ندارد و هرگز فقدان او جبران نگردد، شهرهایی به وجود او روشن گشت، پس از آنکه گمراهی

وحشتناکی همه جا را فرا گرفته بود، و جهل و نادانی بر اندیشه‌ها غالب و قساوت و سنگدلی بر دلها مسلط بود، و مردم حرام را حلال می‌شمردند، و دانشمندان را تحقیر می‌کردند، و جدای از دین الهی زندگی کرده و در حال کفر و بی‌دینی جان می‌سپردند.

نکوهش مردم گمراه

شما ای عربها، هدف تیرهای بلا هستید که نزدیک است، از مستیهای نعمت پرهیزید، و از سختیهای عذاب بترسید و بگریزید، و در فتنه‌های درهم پیچیده، به هنگام پیدایش نوزاد فتنه‌ها و آشکار شدن باطن آنها، و برقرار شدن قطب و مدار آسیای آن، با آگاهی قدم بردارید. فتنه‌هایی که به رهگذرهای ناپیدا درآید، و به زشتی و رسوایی گراید، آغازش چون دوران جوانی خوش و دلربا، و آثارش چون آثار باقیمانده بر سنگ خارا زشت و دیرپاست، که ستمکاران آن را با عهده‌ی که با یکدیگر دارند، به ارث می‌برند، نخستین آنان پیشوای آخرین و آخرین گمراهان اقتداکننده به اولین می‌باشند، آنان در به دست آوردن دنیای پست بر هم سبقت می‌گیرند، و چونان سگهای گرسنه، این مردار را از دست یکدیگر می‌ربایند، طولی نمی‌کشد که پیرو از رهبر، و رهبر از پیرو، بیزاری می‌جویند، و با بغض و کینه از هم جدا می‌شوند، و به هنگام ملاقات، همدیگر را نفرین می‌کنند.

خبر از آینده خونین عرب

سپس فتنه‌ای سر برآورد که سخت لرزاننده، درهم کوبنده و نابودکننده است، و قلبهایی پس از استواری می‌لغزند، و مردانی پس از درستی و سلامت، گمراه می‌گردند، و افکار و اندیشه‌ها به هنگام هجوم این فتنه‌ها پراکنده و عقاید پس از آشکار شدنشان به شک و تردید دچار می‌گردد، آن کس که به مقابله با فتنه‌ها برخیزد کمرش را می‌شکند، و کسی که در فرو نشاندن آن تلاش می‌کند، او را درهم می‌کوبد، در این میان فتنه‌جویان چونان گورخران، یکدیگر را گاز می‌گیرند، و رشته‌های سعادت و آیین محکم شده‌شان لرزان می‌گردد، و حقیقت امر پنهان می‌ماند، حکمت و دانش کاهش می‌یابد، ستمگران به سخن می‌آیند، و بیابان‌نشینها را درهم می‌کوبند، و با سینه مرکبهای ستم، آنها را خرد می‌نمایند، تکروان در غبار آن فتنه‌ها نابود گردند، و سواران با قدرت در آن به هلاکت می‌رسند، فتنه‌ها با تلخی خواسته‌ها وارد می‌شود، و خونهای تازه را می‌دوشد، نشانه‌های دین را خراب، و یقین را از بین می‌برد، فتنه‌هایی که افراد زیرک از آن بگریزند، و افراد پلید در تدبیر آن بکوشند، آن فتنه‌ها پررعد و برق و پرزحمت است. در آن پیوندهای خویشاوندی قطع می‌گردد و از اسلام جدا می‌گردند، فتنه‌ها چنان ویرانگرند که تندرستها بیمار، و مسکن‌گزیدگان کوچ می‌کنند، در آن میان کشته‌ای است که خونس به رایگان ریخته، و افراد ترسویی که طالب امانند، با سوگندها آنان را فریب می‌دهند، و با تظاهر به ایمان آنها را گمراه می‌کنند.

رهنمودها در مقابله با فتنه‌ها

پس سعی کنید شما پرچم فتنه‌ها و نشانه‌های بدعتها نباشید، و آنچه را که پیوند امت اسلامی بدان استوار است، و پایه‌های طاعت بر آن پایدار بر خود لازم شمارید، و بر خدا، ستم‌دیده وارد شوید نه ستمگر، از درافتادن درون دامهای شیطان، و فرار گرفتن در وادی دشمنیها پرهیزید، و لقمه‌های حرام به شکم خود راه ندهید، شما در برابر دیدگان خداوندی قرار دارید که گناهان را حرام کرد و راه اطاعت و بندگی را آسان فرمود.